

Styrelsefolk i SFN och lokalklubbarna

STYRELSELEDAMÖTER

Hedersledamot: Juho Penttola, Ritaniemenkatu 8 H 44, SF 15240 Lahti 24.
Ordförande: Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 972 00 Gällivare, tel 0970/141 71.
Sekreterare: Björn Lundberg, Runvägen 6, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/185 85.
Kassör: Åke Andersson, Sätter, 970 13 Hakkasbyn, tel 0975/410 42.
Övriga ledamöter: Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel. 0290/115 36.
Egon Grubbström, Box 26, 950 94 Övertorneå, tel 0927/102 64.
Utsedda av lokalklubbarna: Bengt Henriksson, Slätternvägen 34, 981 00 Kiruna, tel 0980/177/96 (Övre Norra), Gustav Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/120 28 (Norra), Kjell Rosberg, Ringvägen 32, 920 70 Sorsele, tel 0952/101 82 (Mellersta), Rolf Norstedt, Skolvägen 7, 790 23 Svärdsjö, tel 0246/106 45 (Södra), Anders Lillisterna, Stora Ek, 542 00 Mariestad, tel 0501/330 10.
Revisorer: Curt Weman, Slottsvägen 98, 183 52 Täby, tel 08/756 19 03 och Hans-Erik Lundberg, Pl 3480, 810 10 Torsäker, tel 0290/25053.
Valberedning till årsmötet 1978: Nils Ohman, Tjårhovsgatan 2, 953 00 Haparanda, tel 0922/102 58, Arne Persson, Kråkbärsvägen 1 D, 902 53 Umeå, tel 090/1366 96 och Hans-Erik Lundberg, Pl 3480, 810 10 Torsäker, tel 0290/250 53.

Övre Norra Postgiro: 48 80 89-4

Ordförande: Bengt Henriksson, Slätternvägen 34, 981 00 Kiruna, tel 0980/177 96.
Sekreterare: Johnny Niva, Lasarettsgatan 45 A, 972 00 Gällivare, tel 0970/123 88.
Kassör: Heine Krekula, 970 35 Tärändö, tel 0978/203 43.

Norra Postgiro: 48 95 27-2

Ordförande: Gert Laestander, Box 494, 930 80 Arvidsjaur, tel 0960/113 01.
Sekreterare: K-E Lundgren, Hemvärnsg. 18, 930 80 Arvidsjaur, tel 0960/105 07.
Kassör: Asta Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/12028.

Mellersta Postgiro: 48 56 76-1

Ordförande: Folke Fredriksson, Murarvägen 7, 921 00 Lycksele, tel 0950/142 07.
Sekreterare: Börje Ekström, Hamngatan 25, 921 00 Lycksele, tel 0950/135 36.
Kassör: Arne Persson, Kråkbärsvägen 1 D, 902 53 Umeå, tel 090/13 56 96.

Södra Postgiro: 38 37 31-7

Ordförande: Rolf Norstedt, Skolvägen 7, 79023 Svärdsjö, tel 0246/106 45.
Sekreterare: Inge Olsson, Önavägen 51, 792 00 Mora, tel 0250/121 19.
Kassör: Marianne Einarsson, Dalavägen 26, 821 00 Bollnäs, tel 0278/159 51.

Sydsvenska Postgiro: 91 53 14-9

Ordförande: Bo Pålsson, Kestorp, 370 30 Rödeby, tel 0455/484 30.
Sekreterare: Stellan Ståhling, Nykvarn, 590 50 Västingstad, tel 013/310 69.
Kassör: Margit Levi, Kävöl, 330 24 Päråd, tel 0480/921 30.

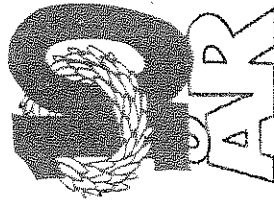
ISSN: 0347-4984

Grafisk Tryck AB, Hjoaa

STÅNDSKALL

Nr 2

1977

Klubbens kommittéer

AVELSRÅD

Finsk spets

Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel 0290/115 36 (sammankallande).
Stig Brännvall, Mansheden, 950 56 Korpikå, tel 0975/102 29 eller 0923/600 14 (helgdagar).

Norrbottenspets

Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 972 00 Gällivare, tel 0970/141 71 (sammankallande).
Kenny Årlebrand, Schakumästargatan 7 f, 972 00 Gällivare, tel 0970/113 30 (sekreterare).
Bo Pålsson, Kestorp, 370 30 Rådeby, tel 0455/484 30.

PROVREGELKOMMITTEER

Fågelprov

Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 972 00 Gällivare, tel 0970/141 71 (sammankallande).
Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel 0290/115 36.
Gustav Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/120 28.

Ålgrov

Bernt Karlsson, Pl 6134 Myckle, 931 00 Skellefteå, tel 0910/555 13 (sammankallande).
Jan Åkerman, Molstaberg, 150 21 Mölnbo, tel 0158/600 04.
Rune Johansson, Luleåvägen 42, 972 00 Gällivare, tel 0970/117 79.

TIDSKRIFTSREFERENTER

Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel 0290/115 36.
Björn Lundberg, Runnvägen 6, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/185 85.
Bern Karlsson, Pl 6134 Myckle, 931 00 Skellefteå, tel 0910/555 13.

LANDSKAMPSKOMMITTE

Gustav Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/120 28.
Björn Lundberg, Runnvägen 6, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/185 85.
Nils Ohman, Tjärhovsgatan 2, 953 00 Haparanda, tel 0922/102 58.

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR FINSK SPETS
OCH NORRBOTTENSPETS

Nr 2 1977

Tillbakablickar och framtids- perspektiv

SFN firar i år tioårsjubileum. Osökt kommer frågan: vad har dessa år betytt för våra hundraser? Vilka är de angelägnaste uppgifterna i den kommande tioårsperioden?

Egentligen sträcker sig klubbens historia ända tillbaka till 1963. Då bildades den organisation, som 1967 utvecklades till vår nuvarande klubb.

Den första viktiga uppgiften var att få igång jaktprovsverksamheten (fågel). Finska spetshundklubben skickade över en av sina främsta jaktprovsinstruktörer — Eino Takkunen — för att utbilda jaktprovsdomare. Den första domarkullen kläcktes år 1964, av vilka två fortfarande är aktiva inom klubben. Eino utbildade oss i sann preussisk anda, d v s att se sanningen som den är och utdela pris och poäng i enlighet med de krav som fanns i provreglerna och jägarens krav på den fullgoda hunden. Dessa frön föll i god jord, för samma anda tycks fortfarande vara ledstjärnan i vår jaktprovsverksamhet.

Klubben behövde dock fördjupade kunskaper vid sidan av de rent jaktliga och 1967 sände grannlandet över en ny "missionär" — Juho Penttola — vars teorier kom att förbli grundstenarna i vårt

INNEHÅLL

- Ledare
- Årsmötet
- Riksställningen
- Norrbottenspetsen — en livskraftig tio-åring
- Rapport från Kalajoki
- Ålgrovsresultat
- Lokalklubsnytt
- Riksnytt
- Nya lokalklubben — en presentation

OMSLAGSBILDEN

Riksställningsvinnaren 1977
S 18853/74 Rölbackens Seija. Ägare:
K-G Ekroos, Skinnskatteberg. Foto:
Bernt Karlsson, Myckle.

Redaktör: Bernt Karlsson, Pl 6134,
Myckle, 931 00 Skellefteå.
Tel. 0910/555 13.

Ansvarig utgivare: Björn Lundberg,
Runnvägen 6, 821 00 Bollnäs.
Tel. 0278/185 85.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok. Prenumeration ingår i medlemskap i SFN.

sätt att värdera våra hundar. Det är dessa insikter som så småningom vuxit till det man i dag kallar "den svenska skolan för finsk spets".

År 1967 återupptogs norrbottenspetsen officiellt, dvs rasen fick en standard som godkändes av FCI. Rasen och klubben uppstod hand i hand och utan den ena hade den andra varit en omöjlighet. Rasrestaureringen blev också en av klubbens allra viktigaste uppgifter. Av naturliga skäl blev den exteriöra utvecklingen i början famlande. Stamhundarna var heterogena och standarden saknade distinktare målbeskrivningar. 1970 fick rasen en ny standard, där idealhundens konturer framträdde med klarhet. Därefter gick den exteriöra utvecklingen förbluffande snabbt och i dag är rastoppen av hög kvalitet. Rasen är stabiliserad till typ, storlek, päls och färg, samt förefaller att med raska steg bli nordens bästa och jämnaste spetsras.

Den jaktliga utvecklingen har dock inte varit lika gynnsam. Det är tveksamt om man alls kan tala om ett framåtskridande. Norrbottenspetsen hade sannolikt procentuellt flera jakthundar i starten än nu och de bästa av dessa var av minst samma klass som dagens bästa.

Klubbens andra stora uppgift blev att skapa ändamålsenliga och utvecklande jaktprovsregler för fågel. Arbetet påbörjades redan 1967. Vid årets riksmöte provades reglernas ändamålsenlighet, men mötet uttalade sig med total majoritet sitt fulla förtroende och stöd för reglernas fortbestånd, som därmed är tryggade för överskådlig framtid. Och väl är detta, för våra provregler är av utomordentlig klass och saknar motstycke annat än i de provbestämmelser som gäller för laikorna i Sovjet.

Den gagna periodens tredje stora insats är jaktprovsverksamheten för älg. Vi har skapat grundarna för ett konstruktivt och målmedvetet arbete för problemets slutliga lösning.

Om klubbens organisation kan sägas att den är fast förankrad. Det första årsmötet i Luleå gick i hoppets och enighetens tecken. Sedan har meningskajaktigheten

erna gett sig tillkänna, ibland t o m på markant sätt. Men detta är fullt naturligt. Genom växtvärkar har klubbens profil och policy vuxit fram — en process som varje ny hundklubb måste överleva. Årets riksmöte var i samförståndets tecken en kopia av det första, men skillnaden var att klubben under perioden förvärvat en imponerande andlig mognad och resning, som bådar gott för framtiden.

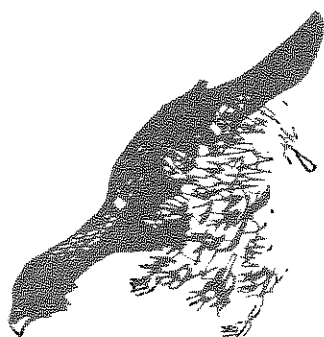
Den gagna perioden har i allt väsentligt varit en fruktbar tid. De angelägnaste uppgifterna som nu väntar på lösningar är:

- ☐ En större medlemsstock och därmed stabilare ekonomi.
- ☐ En framgång i utvecklingen av våra äghundar.
- ☐ Förbättring och stabilisering av norrbottenspetsens jaktförmåga.
- ☐ Fortsatt gynnsam utveckling av den finska spetsen enligt "den svenska skolan".

Sannolikt är det optimistiskt tro att önskelistan går i fullständig uppfyllelse, men i medvind av den anda och beslutsamhet som präglade årets riksenemang i Storuman, bör vi komma ganska långt i våra föresatser.

Rune fick kulturstipendium

SFN:s ordförande Rune Samuelsson har fått 1 500 kr i stipendium av Kulturfonden i Sverige-Finland. Rune har fått pengarna för att fortsätta sina forskning och studier av "våra förfäders jaktmiljö samt den nordliga spetsen under den nordeuropeiska jaktkulturen".

ÅRSMÖTET

Protokoll fört vid SFN:s årsmöte i Storuman den 2 april 1977.

Inledning

Ordföranden hälsade alla hjärtligt välkomna till klubbens tionde årsmöte och speciellt vår hedersgäst Juho Perttola, Lahtis. Ordföranden framhöll att ekonomin under året har förbättrats och landskaperna har ekonomiskt säkrats för lång tid framåt. Älgfrågan har varit en svår nöt att knäcka, meningskajaktigheterna varit svåra och stora. Frågan har nämnt sig en lösning. Perttola tackade för hyllningen och för förtroendet att vara domare vid årets riksursutställning. Trots att klubben är så ung är det fräppande hur mycket som åstadkommits, i vissa stycken mera än i rasens hemland. Glädjande framhöll Perttola vidare, är den jaktliga tyngdpunkten. Även Finland försöker ändra sina provregler så att de närmar sig de svenska även om de senare inte är helt perfekta. Dock har Ni lyckats ta fram de stora viktiga jaktliga realiteterna, som var grundläggande på ett mera avgörande sätt på den tiden när den finska spetsen enbart var en jakthund. Ändamålsenligheten contra den traditionella rastypen medför vissa kynologiska problem.

§ 1

Föredragningslista

Beslöt godkänna föreliggande föredragningslista.

§ 2

Justering av röstlängd

Beslöt justera röstlängden då någon begär votering.

§ 3

Val av ordförande

Beslöt välja Stig Lövsröm till ordförande.

§ 4

Val av sekreterare

Beslöt välja Staffan Forslund till sekreterare.

§ 5

Val av justeringsmän

Beslöt välja Åke Andersson och Folke Fredriksson till justeringsmän.

§ 6

Fråga om mötet är behörigt utlyst

Beslöt att mötet var behörigt utlyst.

§ 7

Revisorernas och styrelsens berättelse

Beslöt godkänna revisorernas berättelse.

Beslöt godkänna styrelsens verksamhetsberättelse.

§ 8

Fastställande av balansräkning

- Beslöt godkänna den av revisorerna fastställda balansräkningen.
- Beslöt att årets vinst skall överföras till 1977 års verksamhet.

§ 9

Ansvarsfrihet

- Beslöt ge styrelsen ansvarsfrihet för år 1976.

§ 10

Fastställande av årsavgift samt inkomst och utgiftstat för 1977

- Kassören gick igenom den föreslagna budgeten balanserad på 24.000,- kr.
- Beslöt godkänna den föreslagna budgeten.
- Beslöt att årsavgiften för riksklubben under 1978 skall beslutas året innan.
- Beslöt att årsavgiften för 1978 skall vara 40,-/medlem till riksklubben.

§ 11

Val av styrelseledamöter

- I tur att avgå: Staffan Forslund.

Vakant.

- Beslöt omvälja Staffan Forslund på 2 år.

- Beslöt välja E Grubbström på 2 år.

§ 12

Val av revisorer

- Beslöt välja: Curt Veman, suppleant Ingegård Löfström.
- Hans Lundberg, suppleant Eje Norberg.

§ 13

Arvoden, resor och traktamenten

- Beslöt oförändrade telefon- och reseersättningar.

§ 14

- Beslöt välja: N Öhman, Haparanda, sammankallande

A Persson, Umeå

H Lundberg, Torsåker.

§ 15

Övriga frågor

- A. I Sandströms motion.

- Beslöt godkänna motionen, som en rekommendation.

- B. S Stålings motion.

- Beslöt avslå motionen.

- C. P Johanssons motion.

- Beslöt bifalla motionen.

- Reservat B Karlsson: Reserverade sig mot saluförbud för orre och tjäder, eftersom ett sådant förbud förfelar syftet att stävja jakten från bl.

- D. B Lundbergs motion.

- Beslöt bifalla motionen och rekommendera lokalklubbarna att använda förslaget.
- Dock är lokalklubbarna ensamma ytterst ansvariga för de regler man själv bestämmer, när det gäller deltagare till Skallkungsfinalen.

- E. P A From och H Dahlstens motion.

- Beslöt bifalla motionen. (Som en rekommendation)

F. Ålprovreglerna

- Beslöt bifalla styrelsens förslag.
- Beslöt klargöra i tidskriften domarfrågan.

G. Fågelprovregler

- Beslöt bibehålla poänggränserna i samliga klasser.

H. Årsmöte 1978

- Nya sydsvenska lokalklubben önskar arrangera årsmöte och utställning 1978.
- Beslöt i enlighet med förslaget.

- I. Guldnålen utdelades till Bernt Karlsson som tackade för utmärkelser och betonade idealiteten och ideologins bäkräft bakom en förening av detta slag.

J. Annonskampanj

- Beslöt välja Åke Andersson att tillsammans med lokalklubbarnas kassörer genomföra en annonskampanj för att försöka öka medlemsstocken.

K. Avslutning

- Ordföranden tackade mötet, som genom mötesdeltagarnas objektivitet varit lätt och trevligt att leda.

Storuman dag som ovan

Vid protokollet

STAFFAN FORSLUND

Justeras:

ÅKE ANDERSSON . FOLKE FREDRIKSSON

(med reservation för p. 15 E)

Rapport från Elmia:

Kungen besökte SFN:s monter

Av STELLAN STÅHLING

Liksom den första Scandinavien Game Fair 1975 byggde 1977 års motsvarighet på temat "Häst, Hund, Jakt och Fiske". Drygt ett par hundra utställare inom olika kategorier fanns representerade. På vapensidan fanns allt från standardvapen i tusenkrönsklassen upp till exklusiva lyxvapen med djupgravyrer, guldlägg etc, pris cirka 70 000 kr. JRF och Jägarförbundet var givetvis representerade, och hade på olika håll viltstigar samt information om respektive förenings verksamhet. I en av utställingshallarna förevisade jägarförbundet bl a den tidigare aviserade utställningen av råbockshorn, samt bedömningsresultaten av dessa.

På hundsidan deltog ett totalt specialklubbar med dels montrar och dels, förutom den dagliga raspräsentationen, förevisning i praktiska fältarbeten, SSRK, och lydnadsuppväning av brukshundar, SBK.

SFN delade monter med SÅK. Vår klubb förutades av såväl tvåbenta som fyrbenta

representanter ur den nybildade Sydsvenska lokalklubben. Montern var väldekorerad med ett 25-tal informativa foton och textmaterial från utställnings- och bruksprovsverksamheten inom SFN. Ett i all hast framställt flygblad innehållande en komprimerad beskrivning avseende norrbottenspets och finsk spets samt adressföreteckning till våra lokalklubbar, fanns att tillgå i monter. Intresset för våra hundar var relativt stort och en strid ström av besökare synade montermaterialet och våra i bur uppstallade hundar. Frågeställningarna var varierande men till övervägande del märktes frågor beträffande hundarnas duglighet vid jakt, jaktkonformer, fågel eller älg och liknande. Bland besökarna kan noteras Hans Majestät Konungen, som till synes intresserad ställde frågor om våra hundar, i samband med att han ingående granskade vårt bildmaterial.

Klubbnytt

UTSTÄLLNINGAR 1978

SKK:s och Länsklubbarnas utställningsprogram 1978 har fastställts: Januari 28-29 Uppsala, mars 18-19 Jönköping, april 8-9 Västerås, maj 6-7 Landskrona, maj 20-21 Vänersborg, maj 27-28 Norrköping, maj 28 Sollefteå, juni 3-4 Umeå, juni 17-18 Falun, juli 2 Gällivare, juli 2 Visby, juli 30 Karlstad, augusti 5-6 Timrå, augusti 12-13 Lycksele, augusti 13 Boden, augusti 19-20 Linköping, augusti 27 Gävle, september 2-3 Stockholm, september 30-oktober 1 Malmö, oktober 14-15 Jönköping, november 4-5 Stockholm och december 9-10 Göteborg.

Spezialklubbarnas egna utställningar bör läggas med hänsyn härtill. SFN:s lokalklubbar skall senast den 15/7 1977 till riksssekreteraren inkomma med uppgift om utställningar 1978.

ANMÄLNINGSBLANKETT FÖR JAKTPROV OCH UTSTÄLLNINGAR

En anmälningsblankett kombinerad med jaktprov och utställningar kommer att tryckas upp och distribueras i 200 ex relativt snart till lokalklubbarnas sekreterare. Riksssekreteraren kommer med krav på småningom.

PENGAR TILL SFN

SKK har anslagit 3 000 kronor till vår utställningsdomarekonferens i samregi med Svenska Aighundsklubben vårvintern 1978. Det blir sannolikt i Bollnäs. SFN:s starke man i sammanhanget är Staffan Forslund.

KENNELFULLMÄKTIGE

SKK:s Kennelfullmäktige höll ordinarie sammanträde i Göteborg den 23-24 april 1977. På grund av att SFN redan under hand hade säkrat de frågor vi hade intresse av beslöt AU att SFN inte skulle låta representera sig, vilket minskade utgifterna med omkring 1 000 kr.

BUJÖRN LUNDBERG

sekreterare

Riksutställningen 1977

Den 3 april hölls SFN:s Riksutställning i Storuman. Inte mindre än 93 hundar fanns anmälda och av dessa kom 62 finnpetsar och 28 norrbottenspetsar till start.

Utställningen blev därmed den största som någonsin hållits med dessa två raser i Sverige.

Finnspetsarna dömdes av Juho Perttola och Norrbottenspetsarna av Rune Samuelsson. På grund av det stora deltagarantalet dömde Rune även finnpetsarnas unghundsklass.

Juho och Rune har i följande två artiklar sammanfattat sina intryck av utställningen. Riksutställningen ska ju som bekant inte bara vara en utställning vilken som helst utan den viktigaste utställningen på hela året för finsk spets och norrbottenspets, en elitmonstring där bedömningen ska vara normgivande för den framtida aveln.

Bis-vinnaren S 18853/74 Rofbackens Seija, ägare Karl-Gustav Ekroos, Skinnskatteberg, är ett ekipage som har anledning sträcka på sig. Seija vann den klass som Juho Perttola anser representerar rasens topp.

Seija hade hård konkurrens av S 982/76 Kara, ägare L-E Fransson, Storuman, som blev bästa norrbottenspets. Rune Samuelsson lovordar med utgångspunkt från Riksutställningen norrbottenspetsens exteriöra utveckling men konstaterar samtidigt att nobsarna jaktligt sett förmödligen inte blivit ett dugg bättre sedan starten 1967.

Norrbottenspetsen:

Exteriört framåtskridande

— men jaktligt sett
har utvecklingen
stått still

av RUNE SAMUELSSON

Vid tidigare tillfällen har jag hävdad, att norrbottenspetsen funnits åtminstone från 1200-talet i landets nordliga delar, men numera tror jag att den funnits under betydligt längre tid och att den är lika gammal som den Fennoskandiska jägarkulturen. Förmodligen är det den mindre laikans utfäder som återgivits i Nämforsens och Onegasjöns hållristningar. Dessa enahanda djurfururer tillhörande samma kultur, har inristats av barnskogsbåtets jägarfolk för cirka 5.000 år sedan.

Man har i Lappland funnit ett smycke i brons, som föreställer en kvadratisk, smäcker speishund med ståndöron och ringlad svans. Den skiljer sig alldeles klart från den större lakkan, som är mera långsträckt samt grovare.

Ett annat indicium på den nordliga spetsens tidiga ursprung är förekomsten av den röda färg, som renodlats hos finsk spets. Med stor säkerhet är färgen identisk med den som de röda vildhundarna har på de indonesiska öarna samt dingon i Australien. Färgen har vandrat över sydöstra Asien (chow-chow) till Sibirien (färgen påträffas hos de sibiriska lakarna), därifrån österut ända till Grönland (eskimåhundarna) och västerut till Norden. Denna tidsepok är över 10 000 år.

Dessa urhundar behöver inte ha varit identiska med dagens hundar, men har sannolikt varit en mindre spets, som i sin historisk tid blivit stamfader till finsk-karelska, finsk spets, norrbottenspets och gamla kvänkustens spetsvarianter (buhund, lunnhund, svart älghund och isländsk spets). Dessa rasers inbördes nära släktskap är ett oavvisligt faktum. Detaljerna som skiljer raserna åt, gör snarast uttryck för skilda uppfattningar om identifikationen av samma ursprung och om bredden i den variationen.

RASSTANDARDEN

Norrbottenspetsen godkändes som ras år 1967. Tidigare hade man gjort försök att renodla hunden under namnet Norrbottens skällande fågelhund. Det misstänkades av den anledningen, att standarden var för långt vid sidan av naturhunden och att vår kynologiska sektor visade ett alltför ljumt intresse för rasen. Den avfördes år 1948, trots att det vid den tiden fortfarande fanns gott om "norrbottenspetsar". Den ykesbetonade påslivjakten upphörde omkring år 1950 och från den tidpunkten går "ekorihunden" numerärt brant neråt. I vår tidskrift "Den skällande fågelhunden" nr 2/73 har jag berättat hur det gick till då rasen återuppväcktes.

Den första rasstandarden talar om en "miniatyrispets", som inte har mycket gemensamt med dagens idealhund. Anledningen till att standarden blev så bristfällig, berodde på att de hundar som påträffats på 60-talet till största delen var degenererade sällskapshundar, som fått överleva tack vare sin näpenhet. SKK:s sakkunniga var dessutom främmande för hundens ursprung och trodde därför, att denna spinkiga hund var identisk med påsläggarens utdöende hund.

Santidigt som rasen återuppstod, bildades vår speciellklubb. Detta var av alla största betydelse för rasen, ty därigenom kom ett bredare jägarinflytande att utforma norrbottenspetsens framtid. Dessa människor var väl medvetna om hundens bakgrund och insåg bl a att hundens storlek måste ökas och muskelmassan förbättras. Den begynnande aveln visade också att rasens genetiska storlek var större än den standarden föreskräde. Klubben handlade snabbt och redan 1969 började konturerna till en ny standard framkymta och den kom i tryck 1971. Finslirningen blev klar 1973 och i den standard som blir officiell i år har endast höjden upplusterats med en cm. Standarden är mycket bra och dess enda svaghet är att mankhöjden hade behövits höjas med ytterligare en cm, d v s 45 cm för hanhund och 42 cm för tik.

EXTERIÖREN

Vi har lyckats skapa en standard, som är i harmoni med naturens egen bild av norrbottenspetsen. Därför har man inom hela utbildningsområdet kunnat hitta naturhunder, som bedömts vara av certifikatvalör. Det gäller för Kuramo-, Sodankylä- och Uleåborgshundar och naturligtvis hundar från Nordverige. Årets riksuiställning i Storuman var en stark manifestation på samma tema. Visserligen samlades där hundar, som tidigare blivit högt prisbelönade, men ändå var toppen såväl till kvaliteten som bredden överraskande imponerande. Sannolikt kommer rasen att snabbt bli den jämnaste spetsrasen inom Norden. Det är storslagen utveckling för en tioåring.

Typmässigt var de första s k idealhundarna små och muskelfattiga, med dragning mot

lunnhundens funktionella typ. Men den hastigt uppblussande typdiskussionen innebar en kraftig ändring av uppfattningarna. Bilden blev diffus och vinnaren vid 1969 års riksuiställning var den hitintills största och tyngsta.

Även om typendeln svängt starkt, så är dagens idealtyp fast förankrad till en hund, som i förhållande till den finska spetsen har något större massa. Det innebär att en 44 cm norrbottenspets har ungefär samma vikt som en finsk spets på 47 cm. Den senares ytterkonturer är dock större, för den har ju längre och tätare päls.

I början hade man funderingar på hur lyckad färgen kunde bli. År 1971 var fortfarande över 50% av hundarna enfärgade med vita tecken. I dag har över 80% idealfärg, d v s vita med tecken. Till övervägande del är de tecknade i gulbrunt. Eftersom brokigheten är en recessiv egenskap, är den lätt att handskas med och är bestående. Det är dock sannolikt att den vita färgandelen ökar och stabiliseras till minst 75% omfattning. Det blir med andra ord en vit hund med smärre tecken, oftast i gulbrunt.

Vid rasens tillblivelse premierades kortpälade hundar med åttigande täckhår och svagt utvecklad bottenull. Även här har uppfattningen svängt och dagens bästa hundar har en päls, som i stort motsvarar gråhundens eller de sovjetiska laikornas. En nordlig spets måste ha en päls som skyddar mot snön och det kalla klimatet.

Det saknas anledning att närmare gå in på exteriöra detaljer, som beskrives tillräckligt entydigt i rasstandarden. Om en ung ras läses alltför mycket till detaljerna, gör man den en björntjänst. Tiden måste få utnaisla peitessesma och tids nog finns det kanske anledning att klarare precisera dessa.

JAKTEGENSKAPERNA

I starten fick rasen bära på den otacksamma etiketten om en fulländad fågelhund. Det var ett slag under bältet, för de som sysslade med rasen insåg ganska snart att reklamerna var en blågöd överdrift. Men rasen förefaller att utan större men överleva den falska varudeklarationen.

Sanningen är att hunden i likhet med övriga nordliga spetsar är (och har alltid varit) en allround ståndskällare, som med förkärlek går på pålsvalt — men som kan dresseras på enbart fågel. Det senare innebär emellertid inte, att dess genetiska jaktliga programmering därför skulle kunna ändras. Den genetiska inriktningen kan endast påverkas genom urval och styrd avel.

Dagens viktigaste uppgift är att skapa en älghundlinje som är helt skild från fågelhundlinjen. Den uppfödare som inte tar ställning till den frågan eller försöker fänga två flugor i en smäll, är dömd att misslyckas.

Älghundsidan är onekligen intressantast, därför att älgan är och förblir medeljägarrens viktigaste intresseobjekt och den svenska älgjakten behöver "de mindre markernas lydliga älghund". Älgjakten bedrivs i allmänhet på tämligen begränsade arealer, varför en sådan hund kommer att få en stor framtid i morgondagens Älgsverige. Men då måste uppfödarna bli medvetna om frågans betydelse och satsa rätt. Rasen av i dag har totalt sett en ljum genetisk disposition för älg och den måste förstärkas genom hundar, som har egenskapen i riktig grad. Det finns dess bättre hundar — tex Käck — som allmänt anses ha 10 m för mycket av den varan. Men i den genetiska vågskålen kommer även hans anlag att vara så pass låta, att förstärkningar är nödvändiga allt framgent under en överskådlig framtid.

Fågelhundsidan är mindre intressant, eftersom det redan finns en ras, vars främsta individer i hög grad är specialiserade skällande fågelhundar. Men också därför att fågeljakten är så svår, att endast ett mindre antal jägare kommer att syssla med den jaktformen. För att få fram en topp i nivå med den finska spetsens behövs antingen:

a) Ett genetiskt lån från den finska spetsens absoluta topphundar.

b) Att det råkar dyka upp en hund, som genetiskt är en specialiserad skällande fågelhund och som sedan får en stor avelsandel. Chansen att hitta en sådan hund, är emellertid liten.

Dagens bästa hundar är inte bättre fågelhundar än stamhundarna, vilket är såväl naturligt som väntat. Men en allmän förbättring av jaktgenskaperna är ytterst nödvändiga och här har uppfödarna ett stort och viktigt framtida arbetsfält.

SAMMANFATTNING

I Finland startades rasinventeringen år 1973 under rasnamnet Pohjanpystykorva. Av förklarliga skäl har man inte samma intresse för hunden som hos oss och arbetet går trögare. De finska naturhundarna har varit av förvånansvärd hög klass och på kort tid har "det finska blodet" infiltrerat rasen hos oss. Några av de allra bästa hundarna är också köpta hit.

Tillsammans med Sverige beslutades att rasen skulle vara nordisk, men senare har Finland avstått från den målsättningen. Det är kanske bäst så, för då kan vi ensamma bestämma om eventuella korrigeringar.

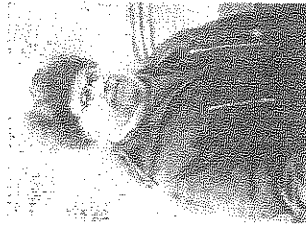
Den första tioårs-perioden har varit mycket gynnsam. På kort tid har rasen blivit homogen och är redan en klart etablerad ras, som än så länge varit förskonad från större bakslag eller andra allvarigare störningar. Den jaktliga utvecklingen har visserligen stått stilla, men man ändrar inte på kort tid så onfattande genetiska dispositioner. Därför kan inte den jaktliga utvecklingen betraktas som ett misslyckande.

Totalt sett har det exteriora målskriftandet varit en stor framgång, medan den jaktliga ämna inte hunnit påbörjas. Det är inom den senare sektorn som uppfödarnesultatet och -insatserna kommer att mätas under det nu påbörjade decenniet.

Finnspetsen:

Tikarnas segrarklass representerar rasens topp

av JUHO PERTTOLA (översättning: Rune Samuelsson)

Den mest betydelsefulla stammen av finsk spets utanför rasens hemland finns i Sverige. Med intryck från Storumans riksutställning vill jag ge en bild av rasen i grannlandet och i relation till de målsättningar, som skapades hos oss vid sekelskiftet.

Vid den tiden ansåg man, att utställningens viktigaste uppgift var att välja ut de individer som var av bästa jakttyp, ifrån en ofta ganska skiftande grupp hundar.

Men den skällande fågelhundens användningsområde krympte ganska snabbt och under 1920-talet började man fästa stor uppmärksamhet till skönhetsdetaljer, som var oväsentliga för en jakthund, men som ansågs vara betydelsefulla för helhetsintrycket. Man ägnade ingen grundligare tanke på vad som var möjligt eller ej att uppnå i förädlingen.

Rasen uppnådde sin nuvarande exteriora nivå på 1950-talet och man uppräktade redan då att rasen delvis erhållit övertungt material, även om detta redan från starten blivit förklarat

icke önskvärt. Vid bedömningarna anmärktes ofta på egenskapen, men trots det godkändes alltför tunga hundar. Det är delvis förståeligt, eftersom rasstandardens helhetsbild alltför svagt trycker på väsentligheterna, inom vilka ramarna måste finnas.

Det är tillfredsställande konstatera, att man under senaste tiden har känt ett behov att klargöra den finska spetsens funktionella typ. Utställningsdomarna och uppfödarna borde förstå typens betydelse och vikt och tillsammans ansvara för att hundarna åtminstone i Norden fick behålla den ursprungliga ändamålsenligheten.

För att undvika missförstånd vid bedömningen av finsk spets, vill jag framhålla vissa väsentligheter:

Till den lätta typen hör ett känt mått av lätthet. Det är fråga om den medfödda lättheten i förhållande till storleken och inte om årtiig spinkighet eller till ytterlighet nedbantade hundar.

Typfrågan får den bästa belysningen mot helhetsbilden hos den medelstora (47 cm) eller aningen högre hunden. Går manhöjden mot maximi- eller minimihöjd grumlats typbilden. Därutöver verkar fetma och överlång påls i negativ riktning.

I praktiken får typfrågan sin bästa belysning i en ring bestående av hundar i normal-kondition och som just blivit färdigutvecklade. De unga hundarnas typ är ofta oklar och hos de äldre är åldern eller en bristande kondition besvärande faktorer.

Om bedömningen följer de rätta spåren, borde en 1:a pris tagare i kvalitetsklass vara av en jaktlig funktionell typ, som är anmärkningsfri. Typen borde inte kunna kompenseras av möjliga och övergående skönhetsvärden.

Frågan om den något i glömska fallna typfrågan och dess betydelse vid bedömningen av finsk spets är enligt min mening av den klass, att det fördras en övergångsperiod, under vilken man närmare borde granska och klargöra rasens funktionella typ och förhållandet mellan mankhöjd och kroppsvikt.

RIKSUTSTÄLLNINGEN

De väsentligaste intrycken från Sturuman och som betyder mest för rasbilden vill jag beskriva så här.

Utställningen lockade ett överraskande stort antal hundar, som på ett tillfredsställande sätt representerade rasens nuvarande nivå, även om de flesta samlats lokalt och utan större urval.

Hundarnas färg beträffande nyanser och klarhet motsvarade i allmänhet fordringarna för 1:a pris tagare. Uppmärksamade avvikelser eller direkta färgfel som dystra enfärg, vitt på bröstet eller vita tassar och påfallande ljusa kinder begränsades till enstaka fall. Det var dock något överraskande att konstatera pigmentbrister, från blygråa till köttfärgade nosspöglar, hos hundar som hade bra grundfärg. Hos en del var bristen tillfällig förändrad av utifrån påverkande faktorer.

Den finska spetsens huvud får inte vara tungt och det fanns heller inget speciellt att anmärka i den riktningen. Men man kunde tämligen klart konstatera huvudens sedvanliga grupputdelning; i ena fallet något snipigt, långsträckt, svagt kiförnit och i det andra ett brett huvud från okbågarna, där skall- och nospartiets övergång var klart markerad. Från sidan sett är huvudets överlinje olika för de båda grupperna, men här fanns inget egentligt störande. Underlinjen däremot håller i allmänhet på att ändras till att bli alltför flack, varvid underkäken försvinner mellan överkäkens läppar, så därför var det märkligt att egentliga bettel inte märktes.

Tikarna hade tendens till utstående ögon i större utsträckning än hanhundarna.

Öronen föreföll inte vara anmärkningsvärt stora. Överlag är standardens krav något överdrivna på kladsamma och små öron, som den finska spetsen borde ha.

Pälskvaliteten var god, även om de i allmänhet inte längre var i bästa kondition.

Svansarna var av normallängd, som buros i så varierande ställningar som är vanligt och störande långhårighet förekom inte.

Den anatomiska byggnadens rörelseschema stöddes inte av annat än den olikgradiga förekomsten av lösa bogar och några fall av smärre kohäsighet. Hundarna uppvissades på ett tillfredsställande sätt, vilket i hög grad underlättade bedömningen.

Beträffande hundarnas utställningskondition, så uppvissades flera, än vad jag på förhand skulle ana, med något högt hull. Då jag har den finska riksutställningen från Kalajoensuu, som gick helgen före, i färskt minne, kan jag inte låta bli att göra en jämförelse. Beträffande hanhundarna kom Storuman klart på efterkälken, medan tikarna där var bättre. Vill påstå att deras sgrarklass representerade hela rasens nuvarande topp.

Kan heller inte förbigå Laestanders resultat i grupptävlan. Uppfödaren förefaller ha uppnått en klar och enhetlig exteriörinje, som förutom på rätt typ byggd helhetsbild i hög grad fullkomnas av skönhetsvärden.

Enligt min uppfattning är de svenska jaktliga kraven placerade på en ärofull och uppmärksam nivå. Mot den bakgrunden är det lätt att på motsvarande sätt bemästra exteriörsidan. Om de båda mätåttningarna blir enahanda krävande, skulle man tro att det betyder ett dukat bord i det praktiska slutresultatet.

Resultat

STORUMAN DEN 3 APRIL 1977.

FINSK SPETS.

DOMARE JUHO PERTTOLA.

Öppen klass, hanhundar:

FINNSKALLETS JERI S 12138/75, äg Kurt-Lennart Öhman, Adak 2 ökl. FINNSKALLETS LUKKI S 49220/75, äg Dan Johansson, Fredrika 2 ökl. FINNSKALLETS MOBI S 7164/75, äg Karl-Gunnar Danielsson, Fredrika 2 ökl. FINNSKALLETS SATU S 20661/74, äg Bertil Holmström, Lycksele 1 ökl, 1 skl, 3 jkl. FINNSKALLETS LARI S 49219/75, äg Lars-Ola Johansson, Bjurholm 2 ökl. NAPPE S 17948/71, äg Nils Öhman, Haparanda 1 ökl, 2 skl, 4 jkl. PETE S 13812/71, äg Algot Karlsson, Stenselse 2 ökl. RAVAJAKK S 10694/74, äg Karl-Anders Svensson, Junsele 3 ökl. RÖJBACKENS RIPPE S 24040/75, äg Alf Jönsson, Hede 2 ökl. SKOTT S 5667/76, äg Åsa Bertholdsson, Vämlarback 0 ökl. SNOBBEN S 21126/74, äg Torkel Lundkvist, Rönkäns 1 ökl. TJÄDERMARKENS JEHU S 36827/75, äg Börje Vinka, Storuman 1 ökl. TOM S 23423/74, äg Lars Eriksson, Malå 0 ökl. TJABO S 57740/73,

12

○ Finnspetsringens ck-tikar. Fr v S 18853/74 Røjbackens Seija (Karl-Gustav Ekroos, Skinnskatteberg), S 57743/73 Jana (Gert Laestander), S 23962/74 Lakka (Lars-Ove Jonsson, Vilhelmina), S 9306/75 Tessy (Ann-Britt Laestander, Arvidsjaur) och S 35363/73 S Uch Pella (Kjell Hedman, Lycksele). Foto: Bernt Karlsson.

äg Sören Vestin, Jörn 2 ökl. TERHU S 4168/74, äg Tore Erkén, Åsele 2 ökl. UKKOS JEKU S 43349/74, äg Lars-Olof Bångman, Offerdal 2 ökl. AJKO S 14366/74, äg Jan Weibring, Tavelsjö 0 ökl.

Championklass, hanhundar:

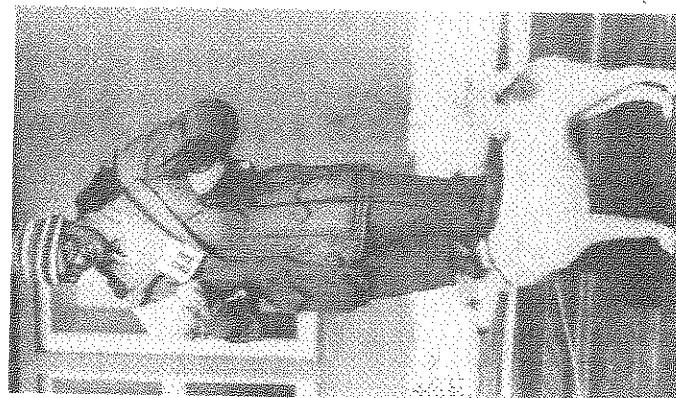
Int o Nord Uch BILL S 12547/69, äg Lars Lindh, Holmsund 1 chkl, 2 chkl, ck, 2 bhkl, 2 jkl. S Uch RAMI S 57741/73, äg Per-Erik Laestander, Arvidsjaur 1 chkl, 1 chkl, ck, 1 bhkl, Bir, 1 jkl.

Öppen klass, tikar:

AJA S 32714/74, äg Evert Lindberg, Arvidsjaur 1 ökl. BITTJA S 25704/75, äg Leif Ögren, Vännäs 3 ökl. CILLA S 40254/75, äg Manfred Strandgren, Umeå 1 ökl. DOYAN S 54310/73, äg Stig Ingelsson, Lycksele 3 ökl. FINNSKAL-

LETS LOLA S 49223/75, äg Christer Nyström, Malå 1 ökl. FINNSKALLETS MISKA S 7166/75, äg Inger Åberg, Vilhelmina 3 ökl. FINNSKALLETS ORA S 56610/73, äg Inger Åberg, Vilhelmina 3 ökl. JANA S 57743/73, äg Gert Laestander, Arvidsjaur 1 ökl, ck, 3 bhkl. LAKKA S 23962/74, äg Lars-Ove Jonsson, Vilhelmina 1 ökl, ch, 2 bhkl. LINA S 47216/75, äg Jan Gustavsson, Vilhelmina 2 ökl. METSÄMIEHEN KLINGA SF 10640/74, äg Folke Jonsson, Kristineberg 1 ökl. RÖJBACKENS SEIJA S 18853/74, äg Karl-Gustav Ekroos, Skinnskatteberg 1 ökl, 1 skl, cert, ck, 1 bhkl, 1 bhkl, Bir, 1 jkl. hp. SIPI S 37021/71, äg Gert Laestander, Arvidsjaur 2 ökl. TANJA S 25938/75, äg Helmer Karlsson, Gunnarn 2 ökl. TESSY S 9306/75, äg Gert Laestander, Arvidsjaur 1 ökl, ck. TIKKA

13

○ S 982/76 Kara, ägare L-E Fransson, Storuman, tog birtet bland norrbottenspetsarna. Foto : Bernt Karlsson.

S 57742/73, äg Gert Laestander, Arvidsjaur 1 ökl, 4 btkl.

Championklass, tikar:

S Uch PELLA S 35369/73, äg Kjell Hedman, Lycksele 1 chkl, 1 chkl, ck, 5 btkl, 2 jkl.

Veteranklass, tikar:

D Ch KIRI SF 15749/68, äg Inez och Bertil Vedbring, Storuman 1 vetkl, 1 vetkl, 3 jkl.

Uppfödarklass:

Gert Laestander, Arvidsjaur 1 uppfkl.

Avelsklass:

KERO SF 9402/68, äg Ann-Britt Laestander, Arvidsjaur 1 avelkl.

FINSK SPETS (unghundar) OCH NORRBOTTENSPELTS.

DOMARE RUNE SAMUELSSON.

Finsk spets, unghundsklass.

hanhundar:

LUUDE S 28146/76, äg Sixten Heilman, Storuman 1 ukl, 1 ukl. LUKAS S 29385/76, äg Nils Öhman, Haparanda 2 ukl. NAPPE S 48438/76, äg Alf Börjesson, Gärnäs 2 ukl. PRICKEN S 56679/76, äg Göte Lundberg, Arvidsjaur 2 ukl. RIPPE S 31693/76, äg Rolf Marklund, Vindeln 2 ukl. RÖJBACKENS SNOBBEN S 28138/76, äg Ove Elvingsson, Strömsund 2 ukl. RÖJBACKENS SING S 36371/76, Torgny Isaksson, Boden 1 ukl, 3 ukl. RÖJBACKENS TROLLO S 28136/, äg Leif Jonsson, Skinskatteberg 2 ukl. RÖJBACKENS TRAFF S 28130/76, äg Orian Karlsson, Boden 2 ukl. SKELLO S 38960/76, äg Leif Kristoffersson, Malgöme 2 ukl. VIRKKU S 18287/76, äg Jerker Eriksson, Lycksele 1 ukl, 2 ukl.

Finsk spets, unghundsklass, tikar:

LAIKA S 29386/76, äg Sven Saviniemi, Haparanda 1 ukl, 3 ukl. RIPPÄ S 51876/76, äg Hans Viklund, Sorsele 1 ukl, 2 ukl. SIRKKA S 18289/77, äg Bo Vennberg, Umeå 2 ukl. TANJA S 48439/76, äg Maria Stenlund, Sorsele 2 ukl. TINA S 49140/76, äg Björn Jonsson, Lycksele 2 ukl. TIPPA S 31690/76, äg Eskil och Linnea Danielsson, Sorsele 2

ukl. TRIA S 51878/76, äg Bertil Holmström, Lycksele 2 ukl. UKKOS IMPI S 28143/76, äg Bert Karlsson, Skellefteå 1 ukl, 1 ukl, hp.

Norrbottenspetsar, unghundsklass,

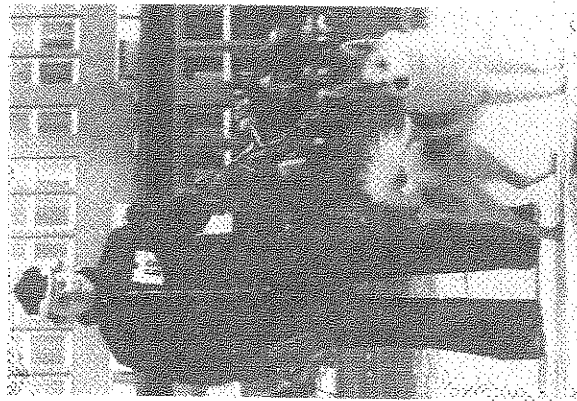
hanhundar:

NÄBSSENS NERO S 5446/76, äg Stig Ahlsbäck, Umeå 1 ukl, 1 ukl, hp, ck, 1 btkl. Bim, hp. ÅKES TARRO S 4505/76, äg Åke Samuelsson, Långjärv 1 ukl, 2 ukl, hp.

Norrbottenspetsar, öppen klass,

hanhundar:

BOY S 47520/75, äg Ingvar Holmgren, Härmösand 1 ökl. KARO S 980/76, äg Karl-Gustav Granberg, Gunnarn 0 ökl. KRABAT S 20578/73, äg Emil Lindström, Storuman 2 ökl. NÄBSSENS BUSTER S 174/5/75, äg Olle Rådstöm, Sorsele 1 ökl. NÄBSSENS TELL S 30611/75, äg Kenny Årlebrand, Malmberget 1 ökl, 1 skl, cert, ck, 2 btkl, 1 jkl, hp. RUFF S 38515/74, äg Ingvar Holmgren, Härmös-

S 5446/76 NÄBSSENS NERO, ägare Stig Ahlsbäck, Umeå, vann unghundsklassen, tog ck och blev även Bim. Foto: Bernt Karlsson.

sand 2 ökl. SAPPO S 26150/75, äg Staffan Brandelius, Svenstavik 2 ökl. SOTTIS S 20575/73, äg Martin Ståding, Blåvikssjön 1 ökl. ÅKES RAI S 2384/76, äg Åke Samuelsson, Långjärv 1 ökl, ck, 3 btkl, hp. ÅKES JACK S 47797/70, äg Ingvar Holmgren, Härmösand 2 ökl, 2 jkl. ÅKES KILLE S 11237/74, äg Kurt Sivertsson, Barsele 1 ökl, ck, 4 btkl, hp.

Norrbottenspetsar, unghundsklass,

tikar:

KINA S 8783/76, äg Greger Olafsson, Vilhelmina 2 ukl. KILLY S 2657/76, äg Åke Stenmark, Lycksele 1 ukl, 1 ukl, hp, ck, hp. MARJA-LISA S 3108/76, äg Hans-Eric Fahlström, Hede 1 ukl, 3 ukl. STELLA S 2658/76, äg Sven-Erik Nygren, Vännäs 1 ukl, 2 ukl, hp, ck, 4 btkl, hp. ÅKES LADY S 8045/76, äg Sixten Lithell, Lycksele 2 ukl.

Norrbottenspetsar, öppen klass,

tikar:

KARA S 382/76, äg L-E Fransson, Storuman 1 ökl, ck, 1 btkl, Bir, hp. NÄBSSENS CILVA S 39435/74, äg Ingrid och Åke Andersson, Hakkasbyn 1 ökl,

ck, 3 btkl, hp. NÄBSSENS PEGGY S 8401/75, äg Knut Östham, Tärnaby 2 ökl. PRICKA S 21116/75, äg Håkan Norman, Storuman 3 ökl. SILVA S 17533/75, äg Per-Ahrik Frohm, Tärnaby 1 ökl, 1 skl, cert, ck, ibtkl, 1 jkl, hp. SITA S 47519/75, äg Ingvar Holmgren, Härmösand 2 ökl. TROLLA S 35355/75, äg Axel Skoger, Sveg 1 ökl, ck, hp.

Norrbottenspetsar, championklass,

tikar:

N Uch TUSSI S 35388/75, äg Axel Skoger, Sveg 1 chkl, 1 chkl, ck, 2 btkl, hp.

Norrbottenspetsar, veteranklass,

tikar:

BONNIE S 23067/69, äg Karl Erik Birné, Storuman 1 vetkl, 1 vetkl, hp.

Norrbottenspetsar, uppfödarklass:

NÄBSSENS KENNEL (Ingrid och Åke Andersson, Hakkasbyn) 1 uppfkl, hp.

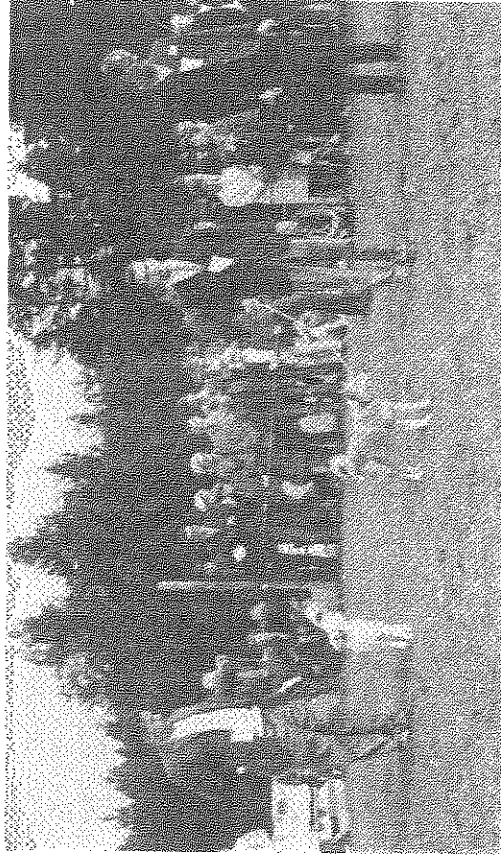
Norrbottenspetsar, avelsklass:

Nord Uch Nalle S 43979/72, äg Ingrid och Åke Andersson, Hakkasbyn 1 avelkl, hp.

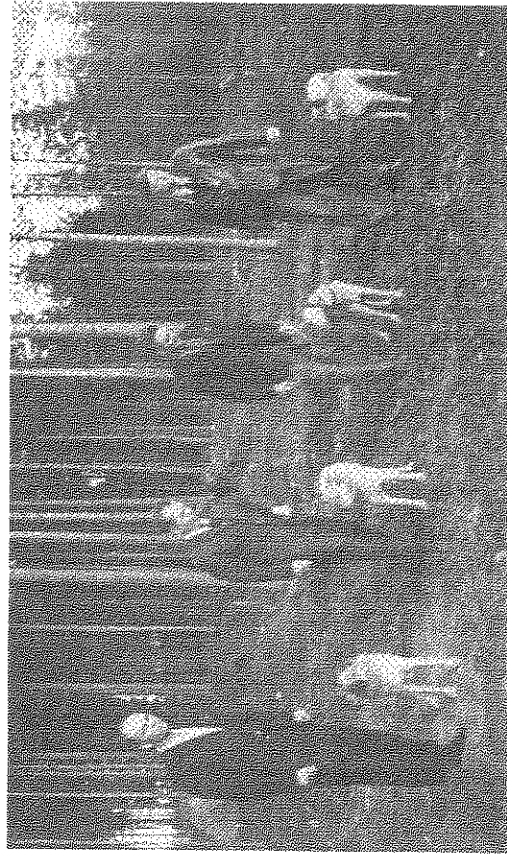

Utställningen innehöll bara två jaktprovsmeriterade hanhundar bland norrbottenspetsarna. Fr v S 30611/75 NÄBSSENS Tell, ägare Kenny Årlebrand, Malmberget, och S 47797/70 Åkes Jack, ägare Ingvar Holmgren, Härmösand. Den förstnämnde etta. Foto: Bernt Karlsson.

Den gamla bilden

Från första "nobsutställningen". I mitten vinnaren — tiken Fonny med ägaren Bertil Varanperä. Foto: Rune Samuelsson.

Svenska laget i första landskampen i Mämmijärvi 1967. Fr v Rune Hultin-med Mikko, Rune Samuelsson med Ukko, Rune Almqvist med Poppe och Lars Söderberg med Nalle. Observera hundarnas torra och lätta typ! Foto: Juho Peritola.

Från lokalklubbarna

Övre Norra

av RUNE SAMUELSSON

Tidsmässigt är det vår, men i skrivande stund sista veckan i april — är det full vinter. Vi har årets mäktigaste snöäck, d v s omkring och över metern.

Finska skogsfågelforskare menar att den första förutsättningen för en god skogsfågel-förvring är en varm och tidig vår. Den teorin går ut på att skogshönsen måste ha tillgång till gröna växter, bl a blåbärris, för en lyckad äggläggning och att äggen då skulle bli många och av god livskvalitet. Om det är så och den riktiga våren dröjer, då minskas chanserna till en god förvring. Men kanske naturen reglerar detta genom en senare äggläggningsperiod!

Även om vi har två svaga fågelår bakom oss, så är ändå fågelstammarna hyggliga. Tjädern finns i ett litet men tillfredsställande antal. De är så väl utspridda, att det finns en höna i nästan varje större tallbestånd. Dessutom har några stora orrflockar varit synliga inom klubbens domäner. Man tror att de kommit österifrån.

Klubben höll sitt årsmöte den 12 mars i Gällivare. Deltagarantalet var litet, men andan var god. Alla var av uppfattningen att jaktprovsverksamheten måste öka. Därför har klubben beslutat att hålla många elitklassprov och att samtliga förstagångs-startande hundar i öppen klass får provas gratis. Det innebär att man får hunden bedömd på hemmaplan och under vilken veckodag som helst. Det bör observeras att hundar i öppen klass ska anmälas till start tre dagar före det tilltänkta provet och att man i övrigt har rätt att prova hunden var och när man önskar. Klubben erbjuder sina medlemmar generösa villkor. Hundägare och uppfödare: klubben satsar helhjärtat på jakthundarna! Visa att Ni uppfyller och delar klubbens målsättningar!

I övrigt ansåg årsmötet att det var viktigt och angeläget att ha många prov i elitklass, då man därigenom ville förvisa sig om att alla våra hundar skulle få en klar chans att visa sina färdigheter. Med många prov stiger sannolikheten att förhållandena är goda åtminstone någon helg. Vid enstaka prov kan vådret sätta krokben för möjligheterna till rättvisa prov.

Styrelsen fick följande utseende: Ordf Bengt Henriksson, sekr Jonny Niva, kassör Heine Krakula, Åke Andersson, Georg Larsson, Börje Vennström och Kenny Årlebrandt. Lokalredaktör: Rune Samuelsson.

I samband med årsmötet hade klubben utställning, till vilken 32 hundar hade kommit. Domare var Rune Malmberg, som dömda säkert och i enlighet med klubbens intentioner om den funktionella jakthunden.

Norrbottenspets: Utställningens bästa hund blev norrbottenspetsen Näbsens Tell, äg Kenny Årlebrandt och bästa tik blev Tussi, äg Axel Skoger, Sveg.

Finsk spets: Kvalitén var jämn och god och de fem jaktprovsmeriterade hundarna belade topplatserna. Bland hanhundarna blev ordningen följande: Nicko, äg Karl Gustav Johansson, BIR, cert, 1 bhkl. Tjabo, äg S Vestin, Jörn, Cert, 2 bhkl. Ukko Jir, äg R & R Samuelsson, 1 Ukk, 3 bhkl, Ck.

Följande tika fick ck: Ukko Akka, äg R & R Samuelsson, Cert, BIM, 1 bhkl. Ukko Tippa äg R & R Samuelsson, Cert, 2 bhkl. Ukko Tuuli, äg R & R Samuelsson, Cert, Champ, 3 bhkl.

Ukko Kennels uppfödargrupp: 1 pris Hp. Kennen visade f ö upp sina samtliga hunder och alla fick ck.

- ☐ Sedan väntar Täreändöutställningen till midsommarhelgen med Juho Pertola som domare. Se annons i Ståndskall nr 1/77.

Klubben uppmanar medlemmarna att möta upp mangrant under parollen: "Vi träffas för att få våra hundar sakligt bedömda, att träffa likasinnade i en vacker och stimulerande miljö och utbyta erfarenheter om jakt och hundar under glada och gemytliga former, där hundarnas pris eller placering saknar större betydelse". Landets spelsfolk. "Väl mött på Täreändöholmen"!

Norra

av LARS-ERIK HOLMBERG

- ☐ Skrivande stund är slutet av maj och våren är två veckor försenad. Maj är för mig i två avseenden brytningens månad. Våren bryter vinterns stränga grepp och inte minst vi är halvvägs mot en ny fågeljaktssång.

[] Jägaren är en konsigt optimistisk varelse. Vid en resa mellan Karesuando och Luleå som jag företog för ett par dagar sedan, iakttog jag fem tjäderhönor, och direkt kom tanken att fågelstammen kanske ökar i år. I den tanken kan kanske utläsas förra årets fågeltillgång på mina jaktmarker.

Som kolumnist åt Norra måste man till slut till saken. Vad att penetrera denna gång?

Ett årsmöte avverkade lokalklubben i Boden under mars månad, utan några större sensationer. Klubbens ordf., sekr. och kassör omvaldes och därmed är ytterligare ett års stabilitet säkrat. Hans Westerlund, Råneå, invaldes och gör därmed come back i klubbarbetet. Var skulle ägaren till SFN:s frångångsrikaste avelshund finnas om inte i Norras styrelse?

Undertecknad uppdrogs att som styrelsemedlem lämna rapporter i Ståndskall som denna.

[] Klubbens ekonomi är god genom varsam skötsel och därför kunde årsmötet besluta att alla som startar för första gången på jaktprov skall befrias från avgift. Ett förmuftigt sätt att investera klubbens tillgångar i den fortsatta aveln. Hoppas bara att medlemmarna "hakar på", även att utbilda sig till jaktprovsdomare så att alla som önskar prova sina hundar kan beredas tillfälle till det.

Intresserade medlemmar bör ta kontakt med klubbens ordförande för vidare information. [] Så till en annan fråga, den vikande medlemsstocken. Även om klubben har god ekonomi, det för tillfället är dåligt med gråfågel och vikande registreringsiffror, får inte omsorgen om en stor medlemskader glömmas bort.

Alla medlemmar/hundägare varken kan vill eller har möjlighet att delta i det direkta

organisationsarbetet, men de är fullt beredda att stödja verksamheten genom sina medlemsavgifter. Det finns många hundägare som efter en liten information glatt kommer med i vår klubbgemenskap. Därför måste alla medlemmar städigt vara på alerten och söka fler medlemmar — de väntar på att bli kontaktade.

Här vill jag rikta en uppmaning till Riksstyrelsen: Fortsätt på den inslagna vägen och låt SFN-märket följas av en dekal att fästas på våra bilrutor. Vi måste synas mer än förut. Ekonomiskt kanske vi inte skall räkna med att märken m m skall ge ett direkt överskott, men aktiviteter av sådant slag avkastar fler medlemmar och bidrar till att stärka vi — känslan, vilket inte är det minst viktiga.

☐ Till sist, nu när barnmarken, optimismen och cyklarna samtidigt kommer fram. Många medlemmar har förslett betydelser av att hålla sin krumsvansade jaktkamrat vid god fysisk trim. Den uppnås inte i en löplina eller hundgård utan kräver en hel del av husse/matte också. Lösstringande hundar i skogen är ett utyg och dessutom lagstridigt.

Det är här som en rätt utförd cykelträning kommer in som ett effektivt instrument. All konditionsträning skall ske målmedvetet och påbörjas i god tid före jaktssången.

Starta mjukt och tag inte till för långa sträckor till en början. Den något ovana träningen gör hunden stel och man måste vara observant på hundens beteende och avpassa sträckan därefter. En mils träning om dagen under våren och sommaren ger hunden en god grundkondition och starka tassar. Dela gärna upp sträckan i två pass första tiden. Cykla inte för långt, hunden tappar tempo och börjar "maska". Se till att hunden inte har ätit strax före en cykeltur. En del hundar kastar upp maten av ansträngningen och mår dåligt sedan under den tur som var ämnad uppfrysande.

Cykla nära väggkanten med kopplet löst i handen, aldrig lindat i handen, iakttag hur hunden väljer underlag. Ofta väljer hunden att hellre springa på asfalt i stället för i vasst grus. En torr och lätt hund tål asfalten

bra, men en något tyngre hund kan skadas av alltför ensidigt val av detta underlag. Se upp varna sommar dagar, tassarna tar oftast mest "stryk" under sådana förhållanden. Kontrollera hundens fötter både före och efter varje tur, det hjälper dig att avgöra storleken av dagens "motionsdos".

Allra sist upprepar jag: linda aldrig kopplet så i handen att det inte går att släppa på bråkdelen av en sekund. Ett djur kan springa tvärs över vägen framför hunden och utlösa ett häftigt jaktbeteende. Ett oförberett ryck och både hund, matte/husse och cykel slutar sin färd i ett i bästa fall mjukt dike.

Planera gärna så att du efter halva sträckan låta hunden dricka och även svalka av sina tassar genom att vada ut i någon sjö eller dylikt. Det är roligt att se med vilken njutning många hundar utnyttjar den möjligheten.

Trampa på och väl mött i nästa nummer med konditionsstarka hundar.

☐ Håll hastighetsbegränsningen. Foto: Lars-Erik Holmberg.

Mellersta

av BERNT KARLSSON

Sen sist har det hänt en del. Vid årsmötet i Lycksele fick lokalklubben en ny sekreterare: Börje Ekström, Lycksele. Hans adress finns på baksidan i tidningen. Folke Fredriksson och Arne Persson kvarstår som ordförande respektive kassör. Det kan tilläggas att den gode Folke under våren gått och brutit benet och när detta skrivs stapplar omkring på kryckor med ena benet i gips. God bättring, Folke!

Att Stig Lövsröm avsat sig sekreterarjobbet beror på att han uppehåller sig på annan ort en tid. Det innebär förslås inte att Stig helt släpper kontakten med klubben. Stig fungerade f o med den åran som klubbvärd vid Riksmötet på hotell Toppen.

Både Riksmötet och Riksställningen hölls i en utomordentligt fin anda och gemytlig kamratskap. Att speciellt utställningen blev en sån fullträff är glädjande med tanke på allt det jobb som lades ner på arrangemang. Att nämna någon före de andra låter sig inte göras, men en bild som särskilt etsat sig fast i minnet är damernas jobb i köket, där jag var in och fick mig "en kopp" när allt var över. Vad skönt med människor som kan ställa upp och jobba för en god sak!

Nettot från utställningen blev cirka 2 500 kr som sitter ovanligt skönt i riksklubbens hårt ansträngda kassa. Lokalklubben fick också in välkomna kronor. Ungefär en tusenlapp tror Arne Persson att lotterier, fika, karologen m m gav.

Framgångarna i Storuman har gjort att Folke Fredriksson & co umgäts med tankarna att permanenta Storumanutställningen, d v s göra den till årligt återkommande. En bra idé. Allt material finns på plats och i Storuman med omnejd finns också folk som vet hur man arrangerar en utställning. Med tanke på att Västerbotten i övrigt inte budar småspeisägarna på så många utställningstillfällen bör förslaget realiseras. Hundmaterial finns. Det finns också en idé om att dela Mellersta lokalklubben. Västerbotten och Väster-norrland-Jämtland ska i så fall separera. För Västerbotten är det inga problem. En delning skulle istället vara praktisk ur många synpunkter. Men Väster-norrland-Jämtland är ett litet frågetecken. Det gäller att få ihop en styrelse som är villig skrida till verket. Den som har några idéer ombuds kontakta övertecknad.

Främsta målsättningen med delning är att "få fart" på Väster-norrland-Jämtland som för närvarande är en ack så vit fläck på SFN:s karta. Medlemmar finns dock inom råbjongen. Det har varit en ovanlig sen vår i år. Ännu i skrivande stund har inte all snö försvunnit eller alla sjöar rivit. Efter vad som visat sig längs vägarna och på spelplatserna finns det dock en god vinterstäm av gråfägel. Blir bara värdet det räta i juni kan hösten bjuda på god jakt. Jaktprovsprogrammet kommer i nästa nummer av Ståndskall.

Sydsvenska

av STELLAN STÅHLING

Som framgått av Ståndskall Nr 1/77 var en delning av Södra lokalklubben förestående. En delning av klubben har under en längre tid varit ett önskemål, främst med hänsyn till att Södra rent geografiskt omfattat nära halva Sverige. Med detta stora verksamhetsområde är det förståeligt om vissa av de i områdesperiferin boende medlemmarna enbart uppfattat klubben som ett inbetalningskort samt i bästa fall fyra nummer av Ståndskall. Å andra sidan har det säkerligen inte heller varit lätt för en styrelse, bosatt och utspridd i klubbens norra del, att planera, arrangera och genomföra såväl jaktprov som utställningar i exempelvis norra Skåne. SFN med sina lokalklubbar, styrelser etc är ju avsett för att

tilvarata medlemmarnas intressen och inte tvärtom. Med för stora verksamhetsområden finns risk att den nog så viktiga närkontakten mellan styrelsen och den enskilde medlemmen försvinner. Problemet lär säkert vara känt inom de flesta lokalklubbarna, vilket även i vissa fall kommit till uttryck i bl a Ståndskall.

I samband med södras årsmöte i Falun blev delningen ett faktum och ett konstituerande sammanträde avhölls i Borlänge den 20 mars. Härvid valdes en interimstyrelse (styrelsen presenteras på annan plats i tidningen) att verka fram till årsmötet 1978. Namnet på klubben har fastställts till SFN:s Sydsvenska lokalklubb. Interimstyrelsen hyser god förhoppning om en kraftig medlemsanslutning till den nya lokalklubben och i och med detta jobbas f n hårt på att kunna erbjuda såväl gamla som nya medlemmar en diger klubbverksamhet inom vårt geografiska verksamhetsområde.

Klart är följande:

- 14 augusti Vadstena utställningen Arrangeras av SBK i samråd med SFN.
- 3 - 4 september Bordsjö Jaktprov, skogsfågel, elitklass
- 18 september Skedhult utställningen Arrangeras av Sydsvenska Älg-hundsklubben i samråd med SFN.
- 17 - 18 september Boxholm Jaktprov, skogsfågel. Elitklass.
- Nov - Dec Bordsjö Jaktprov, fasan.
- Datum ej fastställt. Elitklass.

Förutom dessa elitprov kommer i mån av tillgång till domare, prov i öppen klass på såväl skogsfågel som fasan att kunna arrangeras, då vissa markägare välvilligt ställt sina marker till disposition för vår provverksamhet.

Anmälan till jaktproven till Bordsjö och Boxholm göres senast 10 dagar före första prov-dagen till Stellan Ståhling, Nykvarn 530 50 Vikingstad.

Beträffande älgproven, är det styrelsens förhoppning om att de reviderade provregler som förelades Riksmötet, skall vara antagna och kunna fungera till hösten, speciellt med hänsyn till att ovannämnda erbjudande om provmarker även gäller vår älgprovs-verksamhet. Tilläggs kan att dessa marker är av mycket hög kvalitet och hyser ett stort älgbestånd. Intresset för älgproven är stort på många håll och någon brist på auktoriserade domare föreligger inte varför styrelsen ser fram med förväntan på klartecken för höstens provverksamhet.

Slutligen och sist får vi hälsa alla gamla och nya medlemmar välkomna till Sydsvenska lokalklubben och styrelsen uppmanar er att höra av er med synpunkter och idéer om hur ni vill ha er lokalklubb. Den kan enbart bli såsom ni vill ha den genom er egen direkta påverkan på styrelsen vilken är ert verktyg för verkställighet. Missköter vi oss får ni tillfälle att mönstra ny besättning på skutan, vid nästkommande årsmöte 1978.

HUNDUTSTÄLLNING

i Sundsvall den 13 augusti 1977

för älghundar och skällande fågelhundar

PM och anmälningssblanketter genom

Marianne Holmberg, Tärnvägen 10 852 59 Sundsvall tel 060/56 91 69

eller

Elvor Holmstedt, Championjovägen 36 860 21 Sundsbruk

tel 060/56 67 66

Domare: Rune Samuelsson

Bodenudställningen:

Ukkos Penu vann Bir och Bis

av LARS-ERIK HOLMBERG

SFN/Norra genomförde sin årliga mönstring av Finsk spets och Norrbottenspets lördagen den 7 maj i ett ännu snöigt Boden. Totalt var bara 31 hundar anmälda, varav 11 Norrbottenspetsar. Kvalitetmässigt höll den finska spetsen normal standard, medan norrbottenspetsen var något sämre.

SFN:s ordförande Rune Samuelsson dömdes med pedagogiska inslag och Tore Strandgård deltog som domarelev.

Prislistan kommer senare i sin helhet att presenteras i Ståndskall, varför utställningen endast kommenteras i korta ordalag.

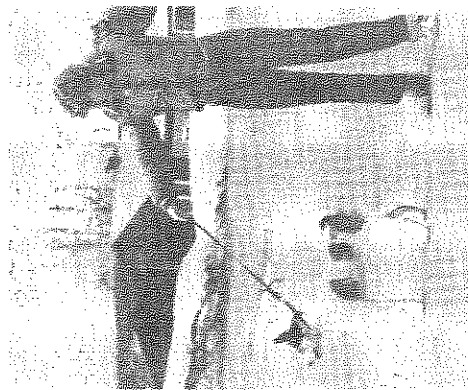
Finsk spets (hanhundar):

Endast en unghund ställdes ut, vilken erövrade 1 ökl. Av de åtta hundarna i den öppna klassen, erövrade fyra 1 ökl, men endast en var kvalificerad att tävla i segrarklass. De nya reglerna innebär att endast hundar med lägst 2 ökl i jaktprov äger rätt att tävla i segrarklass gällar ännu så länge hårt bland de tävlande.

Den ende kvalificerade, Skogsmannens Nero, lyckades dock inte övertyga domaren om sin cert-kvalitet och blev därför utan. I championklassen tävlade endast en hund, Metsämiehen Penu, och i god utställningsform sopade han rent. I sanning en vinstrik hund. Jakthundsklassen vanns av samme hund med Skogsmannens Nero som tvåa.

Finsk spets (tikar):

Ingen unghund var anmäld och av de 11 tävlande i öppen klass fick fem hundar 1:or och resten 2:or.

☐ S 8061/76 Åkes Kikki med Katarina Broström, Boden. Foto: Lars-Erik Holmberg, Luleå.

Ukkos Zilva, enda hunden till segrarklass lyckades inte heller erövra något certifikat.

Norrbottenspets (hanhundar):

Två unghundar tävlade men båda klassades till 2:or i Ukl. Den öppna klassen hade endast samlat tre hundar, varav en erövrade en 1 ökl i kvalitetsbedömningen. Ingen hund "kvalade" in i segrarklassen.

Norrbottenspets (tikar):

Unghundsklassen bestod av en hund, Åkes Kikki S-8061/76, som klassades till 1 ukl men inget hp, varför vidare avancemang stoppades. Ingen av de fem tävlande i öppna klassen

bedömdas till 1 ökl, utan genomgående 2:or.

Bir-Bis:

Ukkos Penu S-29934/71, med ägare Stig Brännvall "kammade" lätt hem dessa båda titlar genom att motståndet uteblev. Hundens "fäll" mycket kvalificerat motstånd vilket han visat vid tidigare framträdanden.

Kommentarer-Finsk spets:

Egendomligt att inte fler medlemmar i Norra ställer ut sina hundar vid klubbens egen utställning. Kravet på jaktprovsmeter hindrar väl en del i början, men förstås utställarna är ju inte beroende av den regeln. För att få ställa upp på jaktprov måste ju hunden ha erövrat ett pris på utställning. Typiskt att endast en unghund tävlade. Rasens reg-siffror har dalat, och ser ut att följa gräfigetillgången med något års förskjutning. Kanske en liten jakthundsräs alltid kommer att fluktuerar på det stället.

Kommentarer-Norrbottenspets:

Dagens glädjeämne var Åkes Kikki, ägare Katarina Broström, Boden.

I övrigt måste man nog konstatera att rasen visades från sin svagaste sida. Min personliga reflexion är att tidpunkten nu är mogen för små "uppfödarringar" bestående av tre-fyra "en-ticksägare" att i samarbete och: intim kontakt med rasens avelsråd, söka nya utvecklande vägar för rasen. Dessutom måste nobs-ägarna ställa upp med sina hundar på jaktprov i betydligt större utsträckning. Det finns idag kunskap och intresse att föra rasen vidare och avelsrådet måste göra allt för att initiera och stödja en sådan verksamhet.

Guldnålen 1977

SFN:s guldnål 1977 utdelades vid riksårsmötet till Bernt Karlsson. Bernt har sällsynt väl gjort sig förtjänt av utmärkelsen. Hans arbete med Ståndskall håller professionell klass, vilket har att göra med att han till vardags är redaktör vid en dagstidning i Skellefteå.

Bernt torde vara en av våra medlemmar som är mest känd utåt. Hans väl skrivna och intressanta artiklar i våra jakttidningar är kår läsning för varje jägare. Hans insatser har avgjort medverkat till att göra våra spetsar kända i jägarkretsar.

Men Bernt kan inte bara skriva. Han kan jaga in en finnspets också. Hans Reijo S 80071/71 dundrade in 89 poäng och 1:a pris i öppen klass i Hällefors den 28/11 1977. En av de högsta poäng som överhuvudtaget noterats.

Ansvaret utgivaren bävar för den dag Bernt lägger ståndskallhandskarna på hyllan.

BJÖRN LUNDBERG

☐ Ståndskalls redaktör Bernt Karlsson med sin hanhund S 80071/71 Reijo.

Ordet fritt

Vem skickar ut Ståndskall?

Hoj! Jag har i dag fått Ståndskall nr 1/77, som jag tycker är en trevlig tidning. Men det finns vissa saker som jag tycker är litet underliga, och som förekommit under de två-tre åren jag varit medlem. Prov på detta förekom även i detta nummer, så därför skriver jag nu detta brev.

Enligt en uppgift i tidningen gick den i tryck dagarna innan den 26/2. I dag är det den 23/3 och det skulle ju inte ha något betydelse om inte följande annonser vore med:

Årsmöte SFN/Norra 19 mars.

Årsmöte 77 den 2 april, anmälan en vecka före (kan ju hinnas med på ett par dagar). Riksställning 77 3 april, anmälan senast 20 mars.

Nu är min fråga varifrån tidningen skickas ut och om alla får den lika sent. Eller är det kanske lokalklubbarna som sköter om utsändningen, och blir tidningarna i så fall liggande där? För tryckningen kan väl inte ta så lång tid.

Eftersom jag inte har ställt ut eller varit på jaktprov har det ju inte drabbat mig att anmälningstiden gått ut. Och vad det gäller SFN/Södras årsmöte fick jag ju meddelandet per brev.

Men jag tycker att det borde finnas bättre saker att fylla tidningen med än annonser som inte längre är aktuella.

Men som det står i ledaren nr 1 ska man ju inte skälla och gnälla, vilket jag hoppas att ovanstående rader inte heller tas som.

Med vänlig hälsning

BERNTH SJÖGREN

Lyckåkra

330 30 Gnosjö

P.s. Jag kanske skulle skickat det här till ansvarige utgivaren?

Kommentar

Enligt utgivningsplanen i Ståndskall nr 1/76 ska första numret av tidskriften utkomma den 10 mars med manusstopp en månad tidigare. På grund av att en del viktiga manus inte inkommit vid detta datum försköts tidpunkten för utgivningen med några dagar. Produktionstiden förlängdes också på grund av ett tryckeriet hade andra, viktiga beställningar i samma månad.

Varje lokalklubbsskrör sköter utskickningen av Ståndskall inom sin rätning. Ståndskall nr 1/77 lämnade tryckeriet i Haparanda måndagen den 14 mars för vidare befordran till lokalklubbsskrörerna. Dessa var då förvånade att ha sina kuvert påskrivna och klara så att distributionen skulle gå så snabbt som möjligt. De allra flesta

medlemmarna fick sin tidning fredagen den 18 eller lördagen den 19, alltså innan anmälningstiden till riksutställningen gick ut. Att många hann nås av budskapet bevisas av att utställningen blev den största i sitt slag som någonsin hållits i landet. Det bör dock framhållas att datum för riksutställning och årsmöte fanns med redan i Ståndskall nr 4/76.

När det gäller kallelseerna till lokalklubbarnas årsmöten meddelades lokalklubbarna redan när annonseringen skedde om det svåra tidsläget. Därför valde de flesta att jämsides med kallelsen i tidningen även skicka ut separat kallelse till medlemmarna. Annonserna fick dock stå kvar som en sista påminnelse men utan att gälla som stadsegenliga kallelser.

Marianne Einarsson berättar att hon fick sin Ståndskallsbunt fredagen den 18 men tyvärr inte kunde lägga breven på posten förrän lördagen den 19 på grund av att hon kom hem sent från jobbet. Därav förseningen till Södras medlemmar.

Det är bara att beklaga att sådana här saker inträffar då och då. Någon patenlösning på problemet känner jag inte heller till. Alla föreningsfunktionärer i SFN har ett civilt jobb som måste gå i första hand. Arbetet med klubben får ske på fritid, som inte ens den kanske alltifid är så generöst dimensionerad. Det skulle naturligtvis gå att strikt tillämpa ett manusstopp enligt fastställt plan. Men hur skulle det se ut om t ex Ståndskall 1/77 inte innehöll en revisionsberättelse eller nr 3/77 inte ett jaktprovsprogram? Felet skulle s a s bara förflyttas.

Och hur cyniskt skulle det inte vara mot de personer som producerar materialet till Ståndskall att vägra dem plats bara för att de inte kunnat anpassa sitt civila jobb och sin fritid till SFN:s behov så att manus till Ståndskall kommer prick på dagen?

Den här kommentaren har fått bli så här lång bara för att jag velat klargöra något om vilka svårigheter det finns på vägen för Ståndskall. Trots allt är dock Bernth Sjögrens kritik befogad. Men om alla hjälps åt bör det dock gå att i sinom tid skapa hållbara rutiner för produktionen av Ståndskall och säkra en jämnare utgivning.

Det bör i sammanhanget påpekas att nr 3/77 av Ståndskall beräknas utkomma den 20 augusti med manusstopp den 20 juli. Allom till efterrättelse.

Fotnot: I Ståndskall nr 1/77 står mycket riktigt att tidningen gick i tryck den 26 februari, men med "tryck" ska då förstås hela processen på tryckeriet: sättning, korrekturläsning, montering, repro av bilder — samt tryckning. Det är det arbetet som brukar ta en månad och som fixerar sista dag för manusinlämning.

BERNT KARLSSON

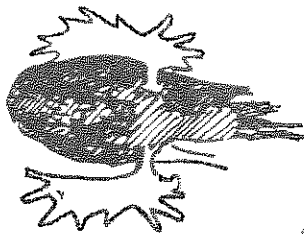
Redaktör

MANUSSTOPP DEN 20 JULI!

Nästa nummer av Ståndskall beräknas utkomma den 20 augusti. Får att detta utgivningsdatum ska kunna hållas måste alla manusskript vara redaktionen tillhanda senast den 20 juli.

Två tog pris på älgprov

av BERNT KARLSSON

Handwritten signature: Bernt Karlsson 1973

Älgprovskommittén har nu fastställt priserna för de tre hundar som hösten 1976 provades enligt SFN:s särskilda regler för älgprov. Bäst lyckades norrbottenspetsen S 47797/70 Jack, ägare Ingvar Holmgren, Härnösand, som nådde 60 poäng.

S 47797/70 Jack (nobs), ägare Ingvar Holmgren, Härnösand.

Poäng: 60. Pris 2:a.

Provmarker: Dravle, Hemsö.

Provdag: 15/11 1976.

Väderlek: -4 grader, västlig vind, 4 cm snö.

Domare: Harry Edlund, Kullamark.

ANTECKNINGAR OM PROVET

Kl 7.00 skottfästheten provades innan färden till provområdet. Kl 8.20 hunden ut på sök får älg i vind, kl 8.25 upptag 200 m i väster, drevliknande skall i sex min hunden åter kl 8.45 ut igen tar älg i vind som resulterar i upptag kl 8.47 lugnare skallgivning ur hörhäll, vi följer spårlopan och möter hunden vid en väg kl 11.05. Kl 11.53 Jack ut på snabbt och livligt sök till kl 12.52 upptag på ko med två kalvar hetsigt drev till kl 12.57 då älgarna stannar i en tät tallplantering hunden skallar nu med grove glesare skall 35-40 i min kl 13.32 tystnar Jack. Kl 13.41 kontakter hunden fören, vilken uppmärksammar hunden att fortsätta. Kl 13.49 tar Jack ann älgarna med dravskall i några minuter, ny kontakt med fören som tar hunden i band och går mot ståndplatsen, löser hunden som tar an älgarna i stånd från kl 14.02 till 14.11 åter till fören, koppling för spåring från kl. 14.15 till kl 14.45 (utan anmärkning). Vi hör älgar gå undan framför oss, Jack lös och kl 14.47 drevliknande skall ur hörhäll.

Jack åter kl 16.13, provet avslutas kl 16.30.

En två älghund med mycket gott sök och älgfinnande, spårar i lugn promenadtakt, vad som önskas är tätare skall med mera volym vid stånd samt ett lugnare upptag.

S 10436/75 Sakko (finsk spets), ägare Stellan Ståhling, Vikingstad.

Poäng: -. Pris: -

Provmarker: Bordsjö fideikommiss.

Provdag: 12/11 1976.

Väderlek: + 4 grader, svag vind.

Domare: Per Nordh.

ANTECKNINGAR OM PROVET

Kl 8.42 släpps hunden. Söker ut i ordinar takt och vidsiräckt. Från 9.15 är Sakko försvunnen och återfinnes 13.20 ca 500 m från utgångspunkten bakom provområdet. Icke något upptag eller skall har hörts under denna tid.

13.31 släpp i terräng där nattgamla spår efter ko med kalv iakttagits. Hunden kopplas 15.05 utan något upptag.

Skottfästheten provas och Sakko visar sig något skoträdd. Provet avslutas. De flesta av momenten har ej kunnat bedömas på grund av hundens c:a 4 timmars långa bortvaro, men då det med säkerhet finns älg inom området kan jag ej föreslå något pris, eller omprov.

S 08371/72 Näbsens Cerro (nobs), ägare Sjöns Malte Jonsson, Leksand.

Poäng: 51. Pris: 3:e. (Ledhundsprov).

Provmarker: Boda-Bingsjö jv.

Provdag: 12/9 1976.

Väderlek: + 5 grader, växlande vind.

Domare: Knuts Hans Hansson.

ANTECKNINGAR OM PROVET

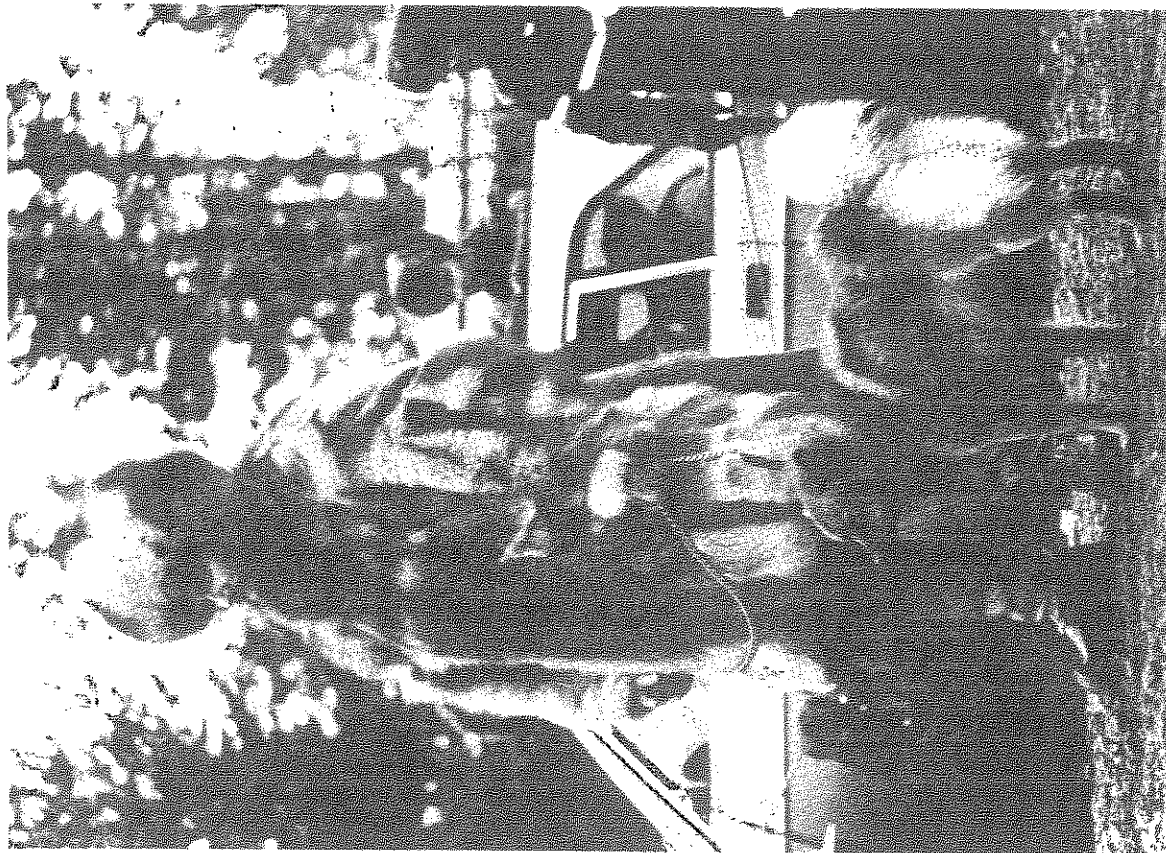
Start kl 5.30. Kl 6.10 kontakt med dyngsgamla älgspår, efter större tjuv vid fejningsplats. Kl 6.18 går en hare upp framför hunden, denne distraheras av detta och provet avbryts för traktbyte. Hunden börjar omedelbart att arbeta på nattspar efter älg, kl 7.07 går älgarna loss, utan att hunden markerat dess läge. Vi går åter mot ny trakt, och finner spår som hunden tar an kl 7.45. Vi spårar dessa älgar till kl 8.20, då är vi ifatt älgarna som går loss ca 40 m framför oss. Inget godkänt skottfäll, och hunden ger ett skall. Spårningen fortsätter till kl 8.40. Söker därefter älg på ny trakt, hunden arbetar på flera älgspår utan att få kontakt med flera älgar. Kl 11.33 provas skottfästheten, ägaren lägger hunden gå utom synhåll skjuter ett geverskott, hunden ligger kvar men när ägaren återvänder ger hunden skall. Provet avbrytes.

Kommitténs kommentarer hund för hund:

S 47797/70 Jack. Hunden var föreslagen ett andrapris (59 poäng). Kommittén anser dock att Jacks förmåga att ställa älg såsom den kommit till uttryck under provet inte bör belönas med en fyra. Drevskallet på älglopan finner kommittén vara ett allvarligt fel med tanke på att SFN:s älgprovsregler ska premiera de mindre markernas älghund men ger inga extra felpoäng utöver de fyra Jack redan fått. Jack är dock en hund som det hänt en hel del omkring och han hållas varmt välkommen åter.

S 08371/72 Näbsens Cerro. Hunden är föreslagen ett tredjepris (51 poäng). Kommittén anser att bedömningen är generös med tanke på att hunden inte producerat skottfäll. En tredjepristagare ska vara en användbar älghund, andrapristagaren en god och förstapristagaren en topphund. Cerro har vidare intresserat sig för annat vilt. Dock finner kommittén inte heller full anledning att ändra poängsättningen i negativ riktning och frånta Cerro hans tredjepris med förhoppning om att ägaren kommande höst ger sin hund ny chans på prov.

S 10436/75 Sakko. Ingen kommentar.

○ Matti Kuivila, Sodankylä, ägare av Aljos kennel, uppträdde under de finska vinterdagarna i den här fantastiska pålsen och mössan, tillverkade av 12-13 skinn från finska spetsar. Nämnada plagg väckte dock även anstöt. Foto: Lars-Erik Holmberg.

Pentti Paavola. En stram och välbyggd hund med perfekt hårlag. Till slut drog dock Penu det längsta strået och stod som knapp segrare.

ÖVERRASKANDE BIR-FINAL

Fram till avels- och uppfödargrupperna hade Leo Kojo dömt tika och Matti Joenpolu hanhundar. Kojo är tidigare bekant från SFN:s riksställning i Bolnäs 1975, emedan Matti Joenpolu för oss var relativt okänd som domare. Vi svenskar tyckte oss kunna se att Matti Joenpoluis rastypuppfattning låg närmare SFN:s linje än Leo Kojos. I Bir-finalen ställde Kojo segarklassens hanhund Urheilü-Pennan före de båda championhundarna Ukkos Penu och Urheilü-Pennan Ukko. Kanske var det här som skillnaderna mellan finsk och svensk uppfattning framträdde klarast.

Svenska tiken Sanna tog en hedrande femte plats.

Resultat, Bir-finalen:

1. Urheilü Pennan Penu SF 22587 F/73.
2. Ukkos Penu S 2934/71.
3. Urheilü Pennan-Ukko SF 189155/74.
4. Metsä-miehen Vekku SF 1983/692.
5. Sanna S 56670/76.

Stig Brännvall, Hakkarbyn, Pennus ägare, var trots allt mycket nöjd med resultatet, inte minst för att Sanna på 5:e plats var dotter till Penu. Äplet faller inte långt. . .

BEST IN SHOW

I Bis-tävlingen ställde endast tre hundar upp. Segraren från finsk spets, karelsk björnhund och gråhunden Mosemyrens Pee. Leo Kojo placerade även hundarna i den ordningen och som de finska vinterdagarnas slutsegrare stod en finsk spets - nationalhunden!

SLUTSUMMERING

Efter en sådan här utställning står det klart att svensk och finsk rasuppfattning skiljer sig på en del punkter. Den finska linjen premierar tyngre, kvadratiska hundar med kraftig päls. SFN:s rasuppfattning bygger på idén om en torr, funktionell hund, där

kvadratiskenheten får stå något tillbaka för möjligheten i att genom en längre kropsbyggnad erhålla bättre rygg och bakbensutveckling. Vid de diskussioner som jag stundtals förde med svensk-talande finnar fann jag till min förvåning att även de förordade en typ enligt "svensk modell". Naturligtvis är det här som i Sverige, det finns många uppfattningar. Men de officiella ståndpunkterna skiljer sig åt.

UPPMANING 1

Jag vill också ta mig friheten att rikta två uppmaningar till dem det vederbör.

Först till svenska utställare av finsk spets. Man kanske kan tycka att det är bortkastad tid och möda att ställa ut svenska hundar i Finland eftersom domarnas synsätt skiljer sig. Men tror vi på vår uppfattning och våra hundar skall vi öka våra finska besök. Debatten skulle må bra av ett ökat utbyte, och vi borde visa våra finska vänner våra bästa hundar flit och oftare.

Under en följd av år har vi vunnit jaktprovslandskamperna mot finnarna med "vår" typ. Den är ju bevisligen bra.

UPPMANING 2

På en utställning med så här stort antal hundar passerar en hel del fenomen revy. Raka bogar som ger fatiga förbröst, lösa bogar, dåliga ryggar, undermåliga bakställ med för dåliga hasvinklar m m. Allt förekommer.

Hurskulle det vara om respektive avelsråd i en serie artiklar analyserade och konkretiserade SFN:s raslinje med hjälp av teckningar och fotografier. Det är ett jättejobb, men också jätte viktigt. Kynologi får inte bara vara ett ord, utan medlemmarna måste även känna dess specifika innebörd just för hans/hennes ras. Det är så man realiserar en målsättning och skapar en jämn och sund hundras.

Fotnot: En kort tid efter utställningen kontaktade den finske uppfödaren Matti Kuivila, Aljos kennel, Sodankylä, Stig Brännvall och har låtit para två av sina tika med Ukkos Penu.

Norbottenspetsar till salu

Finlands ledande norbottenspetskennel meddelar:

Norbottenspetsvalpar, av föräldrar med starka jaktanlag, kan ständigt påtingas. Med utställnings- och jaktpriserprisgaranti. Även fullvuxna hundar.

Tuomo Piirola
Kiannan kennel
Kuusamo Tel 983/811 85
Finland

Tibas Kennels vandringspris för rasen norbottenspets

CACIB	5 poäng
Bir 1 eller Bir 2	5 "
CK eller cert	4 "

Bruksprov fågel eller älg.

1:a elitklass	6 poäng
2:a "	5 "
3:a "	4 "
1:a ökl.	5 "
2:a "	4 "
3:a "	2 "

Spårprov

1:a elitklass	4 "
2:a "	3 "
3:a "	2 "
1:a ökl.	3 "
2:a "	2 "
3:a "	1 "

Endast prov och utställningar i Sverige räknas.

Från samma tävling räknas endast högsta poängen.

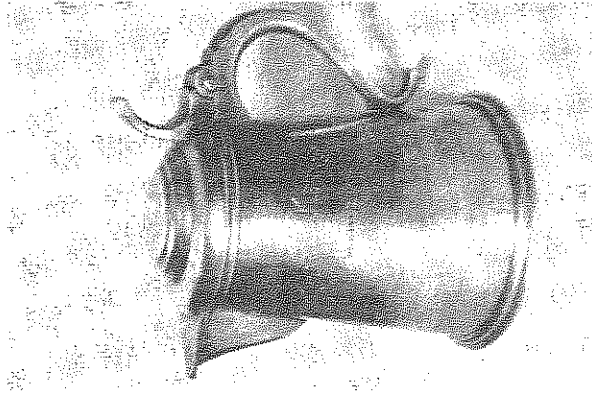
Från utställningar räknas de tre bästa under året.

Om två hundar har lika poäng vinner den som har bästa bruksprovresultat.

Den som uppnått högsta poängssumma under året behåller priset ett år och bekostar inskription.

Priset utdelas 1980 för alltid till den som erhållit sammanlagt högst poäng.

Den som vill tävla om priset skall sända in sina resultat till SFN Södra när tävlingsårsongen är slut eller senast den 1:a mars.

Rapport från finska riksställningen

av LARS-ERIK HOLMBERG

Suomen Pystykorvaljärjestö (SPJ) — den finska motsvarigheten till SFN — genomförde den 19-20 mars sitt årsmöte och traditionsenliga vinterutställning i Kalajo. Här skulle hela eliten av finska "finn-spel-sar" drabba samman i en kamp om skönhet och detta hade även lockat åtta smått hundtokiga SFN-medlemmar från norr att i bilkaravan efter samling vid Haparanda-tullen göra resan ner till Kalajo.

Vi medförde fyra finska spetsar, varav en tik. När man ändå fick till finska spetsens "Mecka" är det ett måste att ha hund med sig.

FRAMGÅNGAR REDAN VID ÅRSMÖTET

Vid SPJ:s årsmöte visade våra finska kamrater prov på sitt årliga intresse för den finska spetsens utveckling i Sverige. Anna-Lisa Olofsson (Finnskallets kennel) och Norra lokalclubbens ordförande Gert Laestander tilldelades SPJ:s förtjänstnål i guld för sitt arbete med rasen i Sverige. Anna-Lisa kunde med tolkhjälp av Tore Strandgård motta utmärkelser och uttrycka sin glädje och överraskning över SPJ:s beslut. Gert Laestander var tvärt förhindrad att närvara, då SFN/Norra hade årsmöte i Boden samma dag.

SFN har en hel del att lära av sina finska vänner i sammanhang som detta. När bjöd vi in finskt hundfolk sist och uttryckte vår uppskattning för deras arbete? En stor del av vårt avelsmaterial har vi dock köpt i Finland!

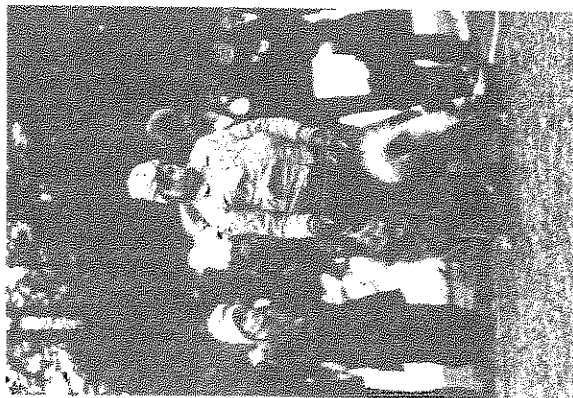
Mer av den finska gästfriheten fick vi erfara vid den efterföljande supén, där vi

ätersåg finska vänner från tidigare sammanträffande.

"DE 100 HUNDARNAS DAG"

Totalt hade utställningen samlat 100 hundar av följande raser: gråhund, jämthund, karelsk björnhund, finsk lapphund, finsk renvallerhund, norrbottenspets och finsk spets.

Finspetsklassen var störst med totalt 66 hunder. Noterbart: endast en norrbottenspets fanns anmäld, nämligen tiken Meisämiehen Seppi, ägd och uppförd av

○ Hanhundarnas segrarklass vanns av SF 22507/73 Urheilu-Pennan Penu, ägare Pentti Paavola. Foto: Lars-Erik Holmberg.

den i sammanhanget kände Erkki Pihleja (Meisämiehen kennel). Gråhundsklassen, även den mycket liten, vanns av svenske hanhunden Moosemyrens Pee, ägd och uppförd av S Runelöv från Boden. De svenska framgångarna såg ut att hålla i sig!

Utställningen gick samtidigt i tre ringar vilket gjorde att man måste välja intresse. Vi hårdbevakade finspetsisringarna (två stycken), vi ställde ju ut också! Man kunde dock inte komma ifrån den dragningskraft de finska lapphundarna hade med sina bruna teckningar på huvud och och bringal!

OJÄMN TIKKLASS

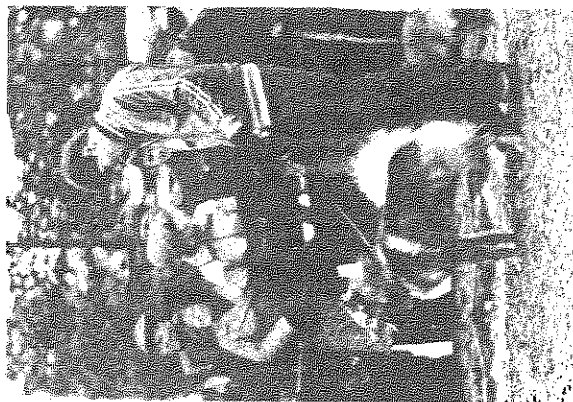
Svenska ungiken Sanna ställde ut i konkurrens med 27 tikar, varav åtta i unghundsklass och två i championklass. Egendomligt nog måste man konstatera att klassen var ojämn. I Sverige har vi under några år vant oss vid att tikklasserna oftast är jänna. Här var inte så fallet.

Kvalitetsbedömningens resultat vittnade också om detta. Speciellt i öppna klassen registrerades många tvåor.

En fråga som vi vid ringside ställde oss: kan en hård avelssatsning på enbart hanhundar ha skapat detta förhållande? I klassen överaskade den något överviktiga Sanna, ägd och uppförd av Tore Strandgård, Kiruna, med att erövra enda certifikatet. En svensk tik vann alltså segrarklassen. Sanna har Ukkos Penu som far. Moder: Tornedalens Nasta.

TUNGA HANHUNDAR

I hanhundsringen kunde konstateras att finsk och svensk exteriöruppfattning går isär. Tunga, något överpälade hanhundar med ofta svag könsprägel premi-eras i finska ringar. Den av SFN antagna långsiktiga exteriöra målsättningen med rötter i bl a Juho Perttolas funktionella typ har inte accepterats av finska uppfödare och domare i gemen. Den typ vi premierar är väsentligt torrare. Vi har också större tolerans för rektangulär roppsbyggnad. 39 hanhundar varav 11 i uki och sju i chki gav tillfälle till ingående jämförelser. Våra

○ SF 2265/76 Aljo Toma blev tvåa i hanhundarnas segrarklass. Ägare: Aulis Kuivila. Foto: Lars-Erik Holmberg.

tre hanhundar tycktes sparvar i trandansen! Nicko S 23304/74 ägd av G-G Johansson, Gällivare, och Ukkos Peku S 10865/75 ägd av övertecknad kunde trots allt kapa åt sig var sin 1 ökl, men i konkurrensbedömningen föstes de milt och bestämt ut i första omgången. Trots allt goda resultat, ty ingen av de två hundarna var i bästa exteriöra form.

Segrarklassen vanns av Urheilu-Pennan Penu SF 22507/73, ägd av Pentti Paavola. Ett för ögat vackert djur och en värdig representant för den finska rasuppfattningen.

SEG KAMP MOT FINSK CHAMPION

I hanhundarnas elitklass, som även den var ojämn, kom slutstriden att stå mellan Ukkos Penu S 29934/71 och Urheilu Pennan Ukko SF 18915 S/74, ägd av